

หลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง

๑. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย)	ผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	๑๓๐	ชั่วโมง
(ภาษาอังกฤษ)	Health Care Manager for Older or Dependent Persons	130	hours

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง
๒. มีคุณธรรมจริยธรรม และเจตคติที่ดี ในการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง
๔. มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารดำเนินงานและการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

๓. โครงสร้างหลักสูตร(ตามเอกสารแนบท้ายหลักสูตร)

๔. คำอธิบายหลักสูตร

ศึกษาความรู้ทั่วไปเรื่องการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง การส่งเสริมสุขภาพ ปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย และกลุ่มอาการในผู้สูงอายุ การประเมินภาวะวิกฤต การช่วยชีวิต การปฐมพยาบาล การศึกษาสุขภาพองค์รวม และการบริการเพื่อสุขภาพที่จัดให้บริการ การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานประกอบการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ตามหลักกฎหมายและจรรยาบรรณ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการพัฒนาและส่งเสริมให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

๕. เนื้อหาของหลักสูตร (ตามเอกสารแนบท้ายหลักสูตร)

๖. การจัดเวลาและตารางสอน

ให้เป็นไปตามหน่วยงานที่ขอรับรองหลักสูตรกำหนดและเป็นการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่อง

๗. สถาบันที่ขอรับรอง ระดับอุดมศึกษา

๘. จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร ๑๓๐ ชั่วโมง

๙. คุณสมบัติผู้เรียน ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

๑. เป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี
๒. จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
๓. เป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

๑๐. คุณสมบัติวิทยากรผู้สอน (ตามที่ระบุในโครงสร้างหลักสูตร)

๑๑. เกณฑ์การประเมินผล

๑. จะต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน
๒. เกณฑ์การตัดสินต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และภาคปฏิบัติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๒. วิธีการประเมินผล

ผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๑๓. เอกสารประกอบการเรียนการสอน

โครงสร้างหลักสูตรผู้ดำเนินการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง ๑๓๐ ชั่วโมง

****หมายเหตุ** วิทยากรผู้สอนต้องมีหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงานหรือประสบการณ์สอนในหัวข้อที่สอนอย่างน้อย ๒ ปี

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
๑. ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ	๑.๑ สถานการณ์ผู้สูงอายุ - นโยบายการดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุ - การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร - สถานะสุขภาพของผู้สูงอายุ - สถานภาพทางเศรษฐกิจ - ความต้องการในการดูแล	๗	๑	๐	-บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข/ -นักประชากรศาสตร์
	๑.๒ การเปลี่ยนแปลงในผู้สูงอายุ - ร่างกาย - จิตใจ - สังคมเศรษฐกิจ		๒	๐	-แพทย์/ -พยาบาล
	๑.๓ สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง - สิทธิและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ - การลดหย่อนค่าโดยสาร - เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ - เบี้ยยังชีพผู้พิการ		๑	๐	-นิติกร/ -นักพัฒนาสังคม/ -นักสังคมสงเคราะห์/ -เจ้าหน้าที่กรมกิจการผู้สูงอายุ
	๑.๔ เจตคติต่อผู้สูงอายุ		๑	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักจิตวิทยา/ -นักสังคมสงเคราะห์
	๑.๕ การอยู่ร่วมกันและความเข้าใจซึ่งกันและกัน - การสื่อสารที่เหมาะสม - ทักษะการฟัง		๒	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักวิชาการสาธารณสุข/ -นักจิตวิทยา/ -นักสังคมสงเคราะห์
		๗	๗	๐	
๒. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	๒.๑ อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุและผู้สูงอายุเฉพาะโรค	๑๘	๓	๒	วิทยากรหลัก -แพทย์/ -พยาบาล/ -นักกำหนดอาหาร/ -นักโภชนบำบัด/ -นักโภชนาการ/ -นักโภชนาการ วิทยากรเสริม

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
					นักวิชาการสาธารณสุข
	๒.๒ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ		๒	๓	วิทยากรหลัก -แพทย์/ -นักกายภาพบำบัด/ -วิทยาศาสตร์การกีฬา/ -พยาบาล วิทยากรเสริม นักวิชาการสาธารณสุข
	๒.๓ การส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ		๑	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักวิชาการสาธารณสุข/ -นักจิตวิทยา
	๒.๔ การจัดกิจกรรมนันทนาการและการชะลอความเสื่อม		๒	๑	วิทยากรหลัก -แพทย์/ -พยาบาล/ -นักกายภาพบำบัด/ -นักกิจกรรมบำบัด/ -วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยากรเสริม -นักวิชาการสาธารณสุข
	๒.๕ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัย		๒	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักวิชาการสาธารณสุข
	๒.๖ การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ		๒	๐	-แพทย์แผนไทย/ -แพทย์แผนไทย ประยุกต์
		๑๘	๑๒	๖	
๓. การดูแลผู้สูงอายุ	๓.๑ การดูแลส่วนบุคคล - การทำความสะอาดช่องปาก - การดูแลมือเท้า - การทำความสะอาดผม เล็บ ตา หู และจมูก - การอาบน้ำ เช็ดตัว และการแต่งตัว	๔๑	๑	๒	-พยาบาล
	๓.๒ การคัดกรองเบื้องต้น (สมองเสื่อม/ภาวะซึมเศร้า/ภาวะโภชนาการ/ADL/IADL/ST๕/๙Q/TGDS)/ความเสี่ยงต่อการหกล้ม		๓	๓	-แพทย์/ -พยาบาลด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ
	๓.๓ การวัดสัญญาณชีพและการบันทึกอาการ		๑	๒	-แพทย์/ -พยาบาล

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
	๓.๔ การฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมทางกาย		๒	๒	วิทยากรหลัก -แพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู/ -นักกายภาพบำบัด/ -นักกิจกรรมบำบัด วิทยากรเสริม -พยาบาล/ -นักกายอุปกรณ์
	๓.๕ การเคลื่อนย้ายผู้สูงอายุและการใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน		๒	๒	-กายภาพบำบัด/ -แพทย์/ -พยาบาล
	๓.๖ หลักการใช้ยา และการบริหารยาที่ถูกต้อง		๒	๐	วิทยากรหลัก -เภสัชกร/ -แพทย์ วิทยากรเสริม พยาบาล
	๓.๗ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ และการป้องกันและควบคุมโรคโควิด 19		๓	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักวิชาการสาธารณสุข
	๓.๘ การฝึกพัฒนาศักยภาพสมอง		๑	๒	วิทยากรหลัก -แพทย์/ -พยาบาล/ -นักกิจกรรมบำบัด/ -นักจิตวิทยาคลินิก วิทยากรเสริม -นักวิชาการสาธารณสุข/ -นักจิตวิทยา
	๓.๙ การดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง - การดูแลระบบทางเดินอาหาร (การเตรียมอาหาร การให้อาหารทางสายยาง) - การดูแลทางเดินหายใจ (การให้ออกซิเจน การพ่นยา การเคาะปอด การดูดเสมหะ) - การดูแลระบบขับถ่าย (การดูแลสายสวนปัสสาวะ Colostomy Cystostomy) - การดูแลป้องกันแผลกดทับ การดูแลแผลผ่าตัด - การจัดทำ เปลี่ยนท่า ทำนั้ง ทำนอน การพลิกตะแคงตัว		๓	๔	-แพทย์/ -พยาบาล
	๓.๑๐ การดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย/ ฟื้นฟูชีวิต/การบริหารจัดการ		๓	๓	วิทยากรหลัก -แพทย์/ -พยาบาล วิทยากรเสริม

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
	หลังการเสียชีวิต/การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายเชิงพุทธบูรณาการ				-นักวิชาการสาธารณสุข/ -นักจิตวิทยา
		๔๑	๒๑	๒๐	
๔. การประเมินภาวะวิกฤตการช่วยชีวิตการปฐมพยาบาลและการส่งต่อ	๔.๑ การดูแลอุบัติเหตุที่พบบ่อย (ฟกช้ำ แผลถลอก แผลไฟไหม้ มีดบาด สัตว์กัดต่อย)	๑๖	๘	๘	-แพทย์/ -พยาบาล
	๔.๒ การประเมินภาวะวิกฤต				
	๔.๓ การช่วยชีวิตการใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ (AED)				
	๔.๔ การห้ามเลือด				
	๔.๕ การปฐมพยาบาลเมื่อกระดูกหักก่อนส่งต่อ				
	๔.๖ การส่งต่อและขอรับคำปรึกษาแหล่งให้ความช่วยเหลือ (แหล่งเบอร์ที่ควรรู้)				
		๑๖	๘	๘	
๕. ปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยและกลุ่มอาการผู้สูงอายุ	๕.๑ โรคเรื้อรังที่พบบ่อย	๑๕	๓	๑	วิทยากรหลัก -แพทย์ วิทยากรเสริม -พยาบาล
	๕.๒ กลุ่มอาการผู้สูงอายุ - Immobility - Instability - Intellectual Impairment - Incontinence - Iatrogenesis		๖	๒	
			๕.๓ ปัญหาทางจิตเวชที่พบบ่อย (รวมถึงการจัดการปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ในผู้ป่วยสมองเสื่อม/BPSD/พิษสุราเรื้อรัง)	๒	
		๑๕	๑๑	๔	
๖. แนวคิดเกี่ยวกับการดูแลผู้ให้บริการ	๖.๑ การจัดการความเครียดของผู้ให้บริการ(การหมุนเวียนผู้ให้บริการ/การป้องกันการกระทำความรุนแรงในสถานประกอบการ)	๓	๑	๐	-แพทย์/ -พยาบาล/ -นักวิชาการสาธารณสุข/ -นักจิตวิทยาคลินิก/ -นักจิตวิทยา
	๖.๒ การดูแลตนเองของผู้ให้บริการ		๑	๐	
	๖.๓ บทบาทผู้ให้บริการ		๑	๐	
		๓	๓	๐	
๗. กฎหมาย	- พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ - กฎกระทรวงกิจการการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้มีภาวะพึ่งพิง	๓	๓	๐	-นิตกร/ -พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพรบ.สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

หมวดวิชา	คำอธิบาย	จำนวน (ชั่วโมง)	ภาคทฤษฎี (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	ผู้สอน
	- การยื่นขออนุญาตเปิดกิจการฯ การขอรับใบอนุญาตเป็นดำเนินการและขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ - หลักสูตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ				
		๓	๓	๐	
๘. จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ		๑	๑	๐	-นิติกร/ -นักบริหารธุรกิจ/ -นักการจัดการ/ -นักการตลาด
		๑	๑	๐	
๙. การบริหารจัดการธุรกิจบริการสุขภาพ	๙.๑ การเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจบริการสุขภาพ	๒๓	๒	๐	-นักบริหารธุรกิจ/ -นักการจัดการ/ -นักเศรษฐศาสตร์/ -นักการตลาด/ -ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจบริการสุขภาพ เช่น ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการสถานประกอบการผู้สูงอายุที่มีประสบการณ์อย่างน้อย ๒ ปี
	๙.๒ การบริหารจัดการในธุรกิจบริการสุขภาพ		๔	๓	
	๙.๓ การวางแผนการตลาดในธุรกิจบริการสุขภาพ		๓	๒	
	๙.๔ การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน		๓	๒	
	๙.๕ สารสนเทศและนวัตกรรม		๒	๒	-วิศวกรรมคอมพิวเตอร์/ -เทคโนโลยีสารสนเทศ/ -นักวิชาการคอมพิวเตอร์
		๒๓	๑๔	๙	
๑๐. การบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ	๑๐.๑ การอ่านผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	๓	๑	๒	-แพทย์/ -พยาบาล/ -เทคนิคการแพทย์ (เฉพาะหัวข้อ ๑๐.๑)
	๑๐.๒ การบันทึกและการรายงานด้านสุขภาพ				
		๓	๑	๒	
รวมทั้งสิ้น		๑๓๐	๘๑	๔๙	

ปรับปรุงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕